

Hoogstambrigade Overbetuwe aan de slag in Hemmen

In deze Hoogstambrigadenieuws:

- Gelderse Werkdag
- Staat van het landschap
- NLdoet
- QR paaltjes
- Nieuwe Hoogstambrigades
- Nieuws uit het gereedschapsdepot
- Werken in de winter
- Bodem
- Peren drogen
- Agenda

Meld je nu nog aan voor de Gelderse Werkdag

Op zaterdag 4 maart nodigen Stichting Landschapselementen Elburg en SLG je uit voor de Gelderse Werkdag 2017. We hebben al veel aanmeldingen binnen. Het belooft een mooie dag te worden. Ook zijn veel nominaties voor de Landschapsknokker en de aanmoedigingsprijs bij ons binnen gekomen. Wie zullen er in de prijzen vallen? De uitreiking is tijdens de Gelderse Werkdag. Graag ontmoeten we je op 4 maart in Elburg.

[Meld je nu nog LAST MINUTE aan!](#)

Dank voor het insturen van de werkresultaten

Hartelijk dank voor het terugsturen van de werkresultaten van de groep! Dit geeft ons een mooi overzicht van de verrichte werkzaamheden in het landschap. Deze gegevens benutten we voor het maken van ons jaarbericht, waarin alle resultaten van 2016 op een rij staan. We vroegen jullie ook naar de leukste klussen:

- *Instructieochtend heggenleggen met vrijwilligers van Maasheggen, historisch poortje plaatsen en zestien hoogstambomen planten (Stichting Dorpsboomgaard 't Groene Hart Winssen).*
- *Er was een rijke appelogst. Duizend liter appelsap is verwerkt tot cider (HSB de Toeren Buren).*
- *De klus via NLdoet omdat vooral nieuwe mensen hebben deelgenomen (HSB Schuytgraaf).*
- *De gecombineerde snoeidag met HSB Voorst in een collectieboomgaard met een honderdtal soorten (HSB Wilp).*
- *Gezamenlijke snoei met HSB Voorst en Wilp (HSB Voorst)*
- *Samen met HSB Bommelerwaard en Maas en Waal snoeien in boomgaard (HSB West Betuwe).*
- *De boomgaard die we onderhouden was onderdeel van een kunstroute; wat een prachtig beeld opleverde in de avond (Terra Bella Culemborg).*
- *Het maken van bloemenrand langs de sloot van de hoogstamgaard (HSB Beusichem).*

Staat van het landschap: werk aan de winkel!

Voor het eerst is in Nederland de toestand van ons landschap op basis van veldinventarisaties bepaald. De Gelderse Werkgroep Landschapsmonitoring heeft een belangrijke bijdrage geleverd door te inventariseren voor het Meetnet agrarisch cultuurlandschap in Gelderland. En de resultaten liegen er niet om: er is inzet nodig om de bedreigingen die er zijn aan te pakken.

[Bekijk de presentatie van LandschappenNL.](#)

NLdoet 10 en 11 maart

Steeds meer aangesloten groepen maken gebruik van [NLdoet](#) om nieuwe vrijwilligers aan te trekken, materialen aan te schaffen en bekendheid te krijgen. Net als vorig jaar doet Hoogstambrigade Schuytgraaf dit jaar mee met een praktijkdag snoeien in de boomgaard. Vrijwilligers krijgen uitleg en praktische informatie over fruitbomen in het cultuurlandschap en hoe deze bomen moeten worden onderhouden. Deze klus is inmiddels vol!

Collectieboomgaarden: help mee oude rassen in stand te houden

Een collectieboomgaard is een boomgaard met oude fruitrassen die zeer zeldzaam zijn geworden. Samen met hoogstamfruitspecialist Hennie Rossel wil SLG deze rassen behouden voor de toekomst. [Meedoen?](#)

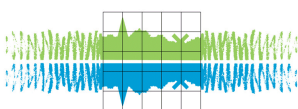
Michael gaat dit jaar ook een collectieboomgaard aanplanten in Park Lingezege. Samen met anderen heeft hij een plan bedacht om een grote boomgaard aan te leggen in Park Lingezege.

Waarom deze nieuwsbrief?

Stichting Landschapsbeheer Gelderland biedt ondersteuning, kennis en kunde aan alle bij haar aangesloten vrijwilligersgroepen. We informeren de [coördinatoren](#) van alle Hoogstambrigades via deze speciale digitale nieuwsbrief. Hierin staat het laatste nieuws en informatie die belangrijk is voor het coördinatorschap.

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Beleef het landschap met QR paaltjes

Henk Kroon, vrijwilliger bij een landgoedwerkgroep, vertelt over zijn initiatief: "Op een van de vrijwilligersbijeenkomsten hoorde ik zeggen dat vrijwilligers de BHV-ers zijn van het landschap. BHV staat voor beheren, herstellen en vertellen (kennis en enthousiasme overdragen). Dat laatste schiet er soms bij in. Er is veel kennis aanwezig, maar hoe zie je dat buiten? Toch kun je wandelaars het landschap laten lezen door ze ter plaatse informatie te geven. Niet

met een groot informatiepaneel of een dure app, maar met een QR paaltje".

Dit is een houten paaltje van een meter hoog waar tekst, een afbeelding en een QR code op staat. De code is te scannen met je smartphone en linkt naar de webpagina die je zelf beheert of bijv. je eigen pagina op de SLG website. Zo is het mogelijk om langs de route iets te vertellen over de cultuurhistorie, de flora en fauna of het beheer. Mogelijke plekken zijn bijv. een oude boomgaard, een landgoed of bij een landschapselement dat de groep beheert. Het paaltje kost 50 euro. Voor meer informatie: www.qrpaaltje.nl of mail naar Henk Kroon.

Nieuwe Hoogstambrigades

In de gemeente Renkum zijn we inmiddels gestart met een hoogstamfruitcursus voor een nieuwe Hoogstambrigade. 27 vrijwilligers hebben zich hiervoor aangemeld. In de gemeente Doesburg gaan we ook een nieuwe Hoogstambrigade oprichten.

Oproep: communicatievrijwilliger gezocht Bij Bewust Betuwe

Jacqueline van Rooij is niet alleen coördinator van Hoogstambrigade West Betuwe maar is ook enthousiast imker. Met de campagne 'Bij Bewust Betuwe' zet ze zich met lokale imkers in in voor bijen. Voor deze campagne zoekt ze een vrijwilliger met ervaring op het communicatieve vlak. Het doel is de bewoners van de Betuwe bewust te maken van de betekenis en de bedreiging van bijen, met als ultiem resultaat een "Betuwe Bijenlandschap": een veilige plek voor bijen, met voedsel en onderdak binnen vliegbereik en een grote soortenrijkdom aan bijen en andere bestuivers. Werkzaamheden: wekelijks korte berichten schrijven over projectactiviteiten en het plaatsen op www.bijbewustbetuwe.nl en op [Facebook](https://www.facebook.com/bijbewustbetuwe). Voor meer informatie, mail naar coördinator Jacqueline van Rooij.

Kilometers bloemenlint voor bijen

Aan onze oproep voor het bestellen van bloemenzaad voor bijen deden meer dan honderd mensen mee. In totaal zaaien we 2,5 hectare in ofwel enkele kilometers aan bloemen speciaal voor bijen en vlinders. In mei komt er weer een zadenactie waaraan je mee kunt doen.

Prijsvraag Maak Gelderland mooier

De provincie Gelderland schrijft een prijsvraag uit voor goede ideeën om Gelderland mooier te maken. Iedereen kan inspirerende ideeën, c.q. bouwstenen aanleveren die bijdragen aan behoud of ontwikkeling van kwaliteit van een zelf gekozen gebied. [Meer informatie...](#)

Nieuws uit het gereedschapsdepot

De lente is weer in aantocht en dat betekent vaak het einde van het werkseizoen in het landschap. Hopelijk heeft iedereen weer prettig en veilig gewerkt. Het gereedschap mag je weer bij ons inleveren tussen 15 maart en 1 april. Wij zorgen er dan weer voor dat het gereedschap weer scherp en schoon is voor een volgend werkseizoen.

Werken in de winter: bij twijfel niet doen

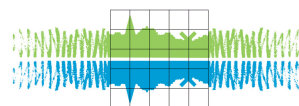

Foto: Hilde Engels

Het is Michael deze winter twee keer overkomen dat de winter roet in het eten gooide op een werkdag. De eerste keer was in januari waarbij de vorst ervoor zorgde dat de wegen spiegelglad waren. Gelukkig hebben we deze dag afgezegd want er zijn die dag meer dan tweehonderd ongelukken gebeurd en op de A15 zelfs een ongeluk met dodelijke afloop. De tweede werkdag was in februari toen het ineens ging sneeuwen. Wat doe je dan? Lastig, want hoe lang blijft het sneeuwen? Het gevaar zit hem erin als je op de ladder gaat staan met ijs of sneeuw onder je schoenen. Dan wordt het glad en dan zit het gevaar in een klein hoekje. Ook toen heeft Michael ervoor gekozen om de werkdag niet door te laten gaan. Hij probeert dan altijd gebruik te maken van de informatie die hij hier kan vinden: <https://www.vbne.nl/wegwijzer/wegwijzer.php?hs=5>.

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Het begint bij een goede voedingsbodem!

Voor het planten van hoogstamfruit is het belangrijk om te kijken in welke grond de fruitbomen komen. Want als je weet welke voedingsbodem er is, dan kun je daar je rassen op aanpassen. Want op een slechte bodem wil je sterke rassen poten, en op een goede bodem heb je meer keuze en mogen de rassen wat zwakker zijn. Het eenvoudigste is om te kijken of de bodem humusrijk en voedselrijk is. Zitten er veel wormen in, dan is dat al een mooie graadmeter voor een humusrijke en voedselrijke bodem. Meer weten of lezen? In het Handboek Hoogstamfruit module 'Aanplanten van Hoogstamfruit' vindt je meer hierover. Deze link is ook interessant: <http://www.louisbolk.org/downloads/1318.pdf>.

Peren drogen

In de vorige nieuwsbrief vertelde Michael hoe hij appels droogt. Hij vroeg zich af of mensen ervaring hebben met het drogen van peren. Pieter van Workum van de Hoogstambrigade Overbetuwe reageerde hierop met: "Wij drogen Conference peren. Klokhuis eruit, in reepjes snijden. Acht uur in de oven bij 70 graden. Heerlijk in de winter zo'n gedroogd stukje peer. Komend seizoen ga ik het met Claps favoriet proberen".

Agenda

Zaterdag 4 maart 2017

10 & 11 maart 2017

Zaterdag 7 oktober 2017

Gelderse Werkdag in Elburg

[NLdoet](#)

Coördinatorenbijeenkomst 2017

